

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Історія української журналістики»

обов'язкова (120 год, 4 кредити ECTS)

Освітньо-професійна програма	Журналістика та кросмедійність
Спеціальність	061 Журналістика
Галузь знань	06 Журналістика
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Мова навчання	українська
Профайл викладача (-ів)	Попович Юлія Олександрівна, к.н.с.к., асистент https://journalism.chnu.edu.ua/pro-kafedru/spivrobotnyky/popovych-yuliia-oleksandrivna/
Контактний тел.	+38 (0372) 58-47-02
E-mail:	y.popovych@chnu.edu.ua
Сторінка курсу в Moodle	https://moodle.chnu.edu.ua/my/
Консультації	середа з 11:10 до 12:10

АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета – формування в студентів уявлення про історичні закономірності розвитку української журналістики, вивчення найважливіших історичних етапів її розвитку; з'ясування традицій української журналістики та головних чинників її розвитку.

За програмою курсу передбачено ознайомлення з передумовами виникнення та джерелами української журналістики, з її періодизацією та методологічними проблемами. Розглядається москвофільська та народовська журналістика, а також радикальна преса, простежується розвиток української еміграційної журналістики. Окреслюється становище української преси в Росії, де вона наприкінці XIX століття була зведена до рівня альманахової журналістики або російськомовних українських видань на зразок „Киевской старины”, вивчається історія розвитку українських пресових органів за період Першої, Другої світових воєн, а також у повоєнний час. З'ясовується типологія видань 1980-1990-х років.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент знатиме: періоди розвитку української журналістики; типологію перших українських періодичних видань; основні риси альманахових видань; тематичні та структурні особливості видань; редакторів та автуру друкованих органів; найвідоміші видання кожного періоду.

НАВЧАЛЬНИЙ КОНТЕНТ ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

**МОДУЛЬ 1. Передумови виникнення та зародження журналістики в Україні.
Розвиток української журналістики в XIX ст.**

Тема 1	Передумови виникнення та джерела української журналістики. Виникнення журналістики в Україні.
Тема 2	Альманахова журналістика I пол. XIX ст.
Тема 3	Початки журналістики в Києві. Українська журналістика в Росії в добу «великих реформ»
Тема 4	Розвиток української журналістики в Австрії
Тема 5	Москвофільська журналістика
Тема 6	Народовська журналістика
Тема 7	Радикальна журналістика
Тема 8	Еміграційна журналістика
МОДУЛЬ 2. Розвиток української преси в XX столітті	
Тема 9	Альманахова журналістика кінця XIX ст.
Тема 10	Наслідки революції 1905 р.
Тема 11	Перша світова війна і українська преса
Тема 12	Історичні умови та розвиток преси в період першої української державності (1917-1920 рр.)
Тема 13	Роки 1920-1939 у розвитку української преси
Тема 14	Українська преса у Другій світовій війні та в післявоєнний період.
Тема 15	Українська преса у 1980-1990 рр.

ФОРМИ, МЕТОДИ ТА ОСВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ

Контроль та оцінювання навчальних досягнень студентів у процесі вивчення навчальної дисципліни – контрольні роботи; тести; презентації, аналіз періодичних видань та творчості відомих постатей в журналістиці.

ФОРМИ Й МЕТОДИ КОНТРОЛЮ ТА ОЦІНЮВАННЯ

Поточний контроль: лекції та семінарські заняття.

Підсумковий контроль – залік.

Підсумкова оцінка як показник результатів вивчення навчальної дисципліни складається із сумарної кількості балів за поточне оцінювання – 60 балів та підсумкового модуль-контролю (залік) – 40 балів, за 100-бальною університетською шкалою.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Оцінювання програмних результатів навчання здобувачів освіти здійснюється за шкалою європейської кредитно-трансферної системи (ECTS).

Критерієм успішного оцінювання є досягнення здобувачем вищої освіти мінімальних порогових рівнів (балів) за кожним запланованим результатом навчання.

ПОЛІТИКА ЩОДО АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

Дотримання політики щодо академічної доброчесності учасниками освітнього процесу при вивченні навчальної дисципліни регламентовано такими документами:

- ✓ «Етичний кодекс Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича» <https://www.chnu.edu.ua/media/jxdfs0zb/etychnyi-kodeks-chernivets>

- ✓ «Положенням про виявлення та запобігання академічного плагіату у Чернівецькому національному університету імені Юрія Федьковича» <https://www.chnu.edu.ua/media/n5nbzwgb/polozhennia-chnu-pro-plah-i-at-2023plusdodatky-31102023.pdf>

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Богуславський О. Інформаційно-пресова діяльність Центральної Ради та українських урядів 1917–1920 рр. / О. В. Богуславський ; наук. ред. С. А. Кость; Гуманітарний університет "Запорізький інститут державного та муніципального управління". Запоріжжя: ГУ "ЗІДМУ", 2003. 235 с. URL: https://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/ua/elib.exe?Z21ID=&I21DBN=UKRLIB&P21DBN=UKRLIB&S21STN=1&S21REF=10&S21FMT=online_book&C21COM=S&S21CNR=20&S21P01=0&S21P02=0&S21P03=FF=&S21STR=ukr0010506
2. Дяченко, Ю. Українська журналістика: від Майдану до війни / Ю. Дяченко. Львів: ПАІС, 2018. 188 с.
3. Животко А. Історія української преси: навч. посіб. для студ. ф-тів журналістики вищ. закл. освіти / Аркадій Животко; упоряд. М. Тимошик. Київ: Наша культура і наука, 1999. 360 с. URL: https://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/ua/elib.exe?Z21ID=&I21DBN=UKRLIB&P21DBN=UKRLIB&S21STN=1&S21REF=10&S21FMT=online_book&C21COM=S&S21CNR=20&S21P01=0&S21P02=0&S21P03=FF=&S21STR=ukr0001229
4. Іванов, М. Історія української преси в контексті національної ідентичності / М. Іванов. Харків: ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2017. 280 с.
5. Ігнатієнко В. Українська преса (1816-1923): іст.-бібліогр. етюд / Ігнатієнко В.; Укр. наук. ін-т книгознавства. Київ: ДБУ, 1926. 76 с. URL: https://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/ua/elib.exe?Z21ID=&I21DBN=UKRLIB&P21DBN=UKRLIB&S21STN=1&S21REF=10&S21FMT=online_book&C21COM=S&S21CNR=20&S21P01=0&S21P02=0&S21P03=FF=&S21STR=ukr0005262
6. Кость С. Нариси з історії української військової преси / С. Кость, О. Тимчишин, К. Федірко. Львів: Світ, 1998. 356 с. URL: https://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/ua/elib.exe?Z21ID=&I21DBN=UKRLIB&P21DBN=UKRLIB&S21STN=1&S21REF=10&S21FMT=online_book&C21COM=S&S21CNR=20&S21P01=0&S21P02=0&S21P03=FF=&S21STR=ukr0006782
7. Крупський І. Національно-патріотична журналістика України (друга половина XIX – перша чверть XX ст.). Львів: Світ, 1995. 184с.
8. Крупський І. Становлення української журналістики в Галичині (1848 – початок XX ст) // Збірник праць Науково-дослідного центру періодики Львів.2000. Вип. 7. С. 3 –18.
9. Лебедев, О. Українські мас-медіа в умовах війни та реформ: виклики та перспективи / О. Лебедев. Київ: Літера ЛТД, 2020. 350 с.
10. Михайлин І. Історія української журналістики. К. :Центр навчальної літератури, 2003. 720 с. URL: https://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/ua/elib.exe?Z21ID=&I21DBN=UKRLIB&P21DBN=UKRLIB&S21STN=1&S21REF=10&S21FMT=online_book&C21COM=S&S21CNR=20&S21P01=0&S21P02=0&S21P03=FF=&S21STR=ukr0005939

11. Попович Ю. О. Міжнародні новини на сторінках газети „Буковина” (1885– 1887 pp.) // W kręgu prasy dawnej i współczesnej. Wybrane problemy (1). W kręgu prasy dawnej i współczesnej. Wybrane problemy. RZESZÓW: WYDAWNICTWO UNIwersytetu RZESZOWSKIEGO, 2021. S. 141-156.
12. Савченко Ф. Заборона Україниства. 1876 р. = Mesures prises en 1876 contre le mouvement ukrainien / Ф. Савченко; Academie des sciences D'ukraine. Харків; Київ: Держ. вид-во України, 1930. 414 с. URL: https://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/ua/elib.exe?Z21ID=&I21DBN=UKRLIB&P21DBN=UKRLIB&S21STN=1&S21REF=10&S21FMT=online_book&C21COM=S&S21CNR=20&S21P01=0&S21P02=0&S21P03=FF=&S21STR=ukr0000550
13. Тимошик М. Змосковлення Буковини. 1940–1990. Книга друга. Перо і мікрофон як зброя / М.Тимошик. Київ: Академія, 2024. 528 с.
14. Тимошик М. Змосковлення Буковини. 1940–1990. Книга перша. Ментальність. Культура. Література / М.Тимошик. Київ: Академія, 2024. 448 с.
15. Ульянова К. Регіональна журналістика: історичні уроки : навч.-метод. посіб. / К. М. Ульянова, О. Л. Максименко; Держ. закл. "Луган. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка". Черкаси: А. Андрющенко, 2016. 463 с. URL: https://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/ua/elib.exe?Z21ID=&I21DBN=UKRLIB&P21DBN=UKRLIB&S21STN=1&S21REF=10&S21FMT=online_book&C21COM=S&S21CNR=20&S21P01=0&S21P02=0&S21P03=FF=&S21STR=ukr0007786
16. Федорова І. Інформаційна війна: виклики для української журналістики / І. Федорова. К.: Видавництво "Києво-Могилянська академія", 2019. 245 с.
17. Шаповал Ю. "Діло" (1880-1939) - перша українська щоденна газета : навчальний посібник / Ю. Г. Шаповал; Міжнародний економіко-гуманітарний ун-т ім. Степана Дем'янчука. Рівне: [б.в.], 2007. 68 с. URL: https://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/ua/elib.exe?Z21ID=&I21DBN=UKRLIB&P21DBN=UKRLIB&S21STN=1&S21REF=10&S21FMT=online_book&C21COM=S&S21CNR=20&S21P01=0&S21P02=0&S21P03=FF=&S21STR=ukr0000254

Детальна інформація щодо вивчення курсу «Історія української журналістики» висвітлена у робочій програмі навчальної дисципліни
<https://journalism.chnu.edu.ua/media/dr5imujk/istoriia-ukrakhnskoi-zhurnalistyky.pdf>